

Tutkimuslupa

Asianumero: MH 3539/2025

Lupaviranomainen

Metsähallitus
Osoite: Opastinsilta 12 C, 00520 Helsinki
Yritys- ja yhteisötunnus: 0116726-7
kirjaamo@metsa.fi

Yhteyshenkilö(t)

Hakija Oulun Yliopisto, 0245895-5
Osoite: PL 8000, 90014 OULUN YLIOPISTO

Hakemus 28.04.2025, sähköpostitse

Hakija hakee lupaa liikkumiseen ja kartoitusten tekemiseen GeoBioArctic-hankkeen tutkijoille Saanan luonnonsuojelualueelle ja Saanan lehtojensuojelualueelle sekä Mallan luonnonpuistoon 14.7.–9.8.2025 (Geodiversiteetti muuttuvan arktisen biodiversiteetin kartoituksessa ja suojelussa -tutkimus).

Hankkeessa hyödynnetään geodiversiteettitietoa arktisen biodiversiteetin tarkastelussa ja ennustamisessa. Lisäksi selvitetään ylläpitääkö monimuotinen eloton luonto biodiversiteettiä muuttuvissa olosuhteissa. Geodiversiteetin merkitystä arktisen biodiversiteetin suojelussa tarkastellaan yhdistämällä geotieteiden ja ekologian menetelmiä.

Maastotöillä kartoitetaan silmämääräisesti havainnoiden geodiversiteetin kohteita havaintopaikoilta Enontekiön Kilpisjärveltä ja sen läheisiltä alueilta. Geodiversiteetin kohteilla tarkoitetaan elottoman luonnon kohteita ja muodostumia, kuten geologisia ja geomorfologisia muodostumia (esim. moreenikumpu ja routaprosessien synnyttämä kuviomaa) ja hydrologisia kohteita (esim. puro ja lampi). Tutkimuksessa sovelletaan Journal of Applied Ecology:ssä julkaistua menetelmää (<https://besjournals.onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.1111/1365-2664.14183>).

Havaintopaikalla kartoitetaan 5–25 m säteen alalta elottoman luonnon muodostumia ja kohteita silmämääräisesti, mutta apuna käytetään metallipiikkiä/pistokairaa (noin 1 cm

halkaisija ja 80 cm pitkä), jolla tunnustellaan maaperää maalajitteen tunnistamiseksi. Havaintopaikalla ei tehdä kaivauksia, eikä alueen kasvillisuutta vahingoiteta (näytteitä ei oteta). Kesän 2025 tavoitteena on kartoittaa 250–300 havaintopaikkaa, joista noin 30 sijaitisi Saanatunturin suojelualueella ja noin 70 Mallan luonnonpuiston alueella. Lopullisesti tutkimukseen valikoituvat havaintopaikat varmistuvat vasta maastokäyntien yhteydessä. Tutkimusryhmän jäsenillä on pitkäaikaista kokemusta ympäristöä vahingoittamattomasta kartoitustoiminnasta luonnonsuojelualueilla.

Kaikilla GeoBioArctic-hankkeen havaintopaikoilla on muiden tutkijoiden toimesta tehty kasvillisuuskartoituksia ja mikroilmastomittauksia aiempina vuosina, joten hankkeen maastotyöt keskittyvät vain aiemmin tutkittuihin havaintopaikkoihin.

Päätös

Lupa myönnetään hakemuksen mukaisena.

Luvan sisältö, lupa-alue ja voimassaolo

Metsähallitus myöntää luvan liikkumiseen ja kartoitusten tekemiseen Mallan luonnonpuistossa sekä Saanan lehtojensuojelualueella ja Saanan luonnonsuojelualueella liittyen GeoBioArctic-hankkeeseen 14.7.–9.8.2025. Lupa myönnetään luvanhakija xxxx lisäksi xxxx, xxxx ja xxxx sekä yhdelle tutkimusavustajalle.

Maastotöissä saa kartoittaa silmämääräisesti havainnoiden geodiversiteetin kohteita havaintopaikoilta. Geodiversiteetin kohteilla tarkoitetaan elottoman luonnon kohteita ja muodostumia, kuten geologisia ja geomorfologisia muodostumia ja hydrologisia kohteita.

Havaintopaikalla kartoitetaan silmämääräisesti 5–25 m säteen alalta elottoman luonnon muodostumia ja kohteita silmämääräisesti. Apuna saa käyttää metallipiikkiä/pistokairaa (noin 1 cm halkaisija ja 80 cm pitkä), jolla tunnustellaan maaperää maalajitteen tunnistamiseksi.

Liikkuminen Mallan luonnonpuistossa, Saanan lehtojensuojelualueella ja Saanan luonnonsuojelualueella on pidettävä minimissä, ja se on sallittu ainoastaan tutkittavilla alueilla sekä niille kulkemiseen ja tutkimuksen kannalta välttämättömissä määrin.

Alkaa: 14.07.2025

Päättyy: 09.08.2025

Lupa tulee voimaan valitus- ja tiedoksisaantiajan jälkeen. Lupa tulee lainvoimaiseksi aikaisintaan valitusajan päätyttyä, mikäli siitä ei ole tehty valituksia. Valitusaika on 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista. Jos päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, katsotaan päätöksen saajan saaneen asiakirjan tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Lupa voidaan peruuttaa, jos sen ehtoja ei noudateta.

Lupapäätöksen perustelut

Luonnonsuojelulain (9/2023) 49 §:n mukaan luonnonpuistossa on luontoa muuttava toiminta kielletty, eikä siellä saa ottaa taikka vahingoittaa sieniä, puita, pensaita tai muita kasveja tai niiden osia. Saman lain 51 §:n mukaan luonnonpuistossa saadaan kuitenkin Metsähallituksen luvalla kerätä kasveja tai niiden osia tutkimusta tai muuta tieteellistä tarkoitusta tai opetusta varten, mikäli se ei vaaranna alueen perustamistarkoitusta. Lupa saadaan liittää ehtoja. Ehdot voivat sisältää ajallisia tai alueellisia rajoituksia taikka toimia, joita hakijan on noudatettava toiminnasta suojeluarvoille aiheutuvien haittojen välttämiseksi tai rajoittamiseksi.

Mallan luonnonpuisto on perustettu luonnonsuojelulain 71/1923 1 §:n mukaiseksi yleiseksi luonnonsuojelualueeksi sen luonnon säilyttämiseksi koskemattomana sekä tieteellistä tutkimusta varten (HE 24/1922).

Saanan luonnonsuojelualue on perustettu luonnonsuojelulain (71/1923) mukaiseksi erityiseksi suojelualueeksi. Alueella tieteellisessä tai opetuksellisessa tarkoituksessa tapahtuva eläinten tappaminen, pyydystäminen ja kerääminen sekä kasvinäytteiden vähäinen ottaminen metsäntutkimuslaitoksen luvalla (asetus Saanan luonnonsuojelualueesta 496/1988 3 §).

Saanan lehtojensuojelualue on perustettu luonnonsuojelulain (71/1923) mukaiseksi erityiseksi suojelualueeksi. Alueella on sallittua luonnonsuojeluviranomaisen luvalla sallittua tutkimusta tai muuta tieteellistä tarkoitusta taikka opetusta varten tappaa tai pyydystää eläimiä ja vähäisessä määrin kerätä kasveja ja niiden osia, eläinten pesiä sekä kivennäisnäytteitä (asetus lehtojensuojelualueista 503/1992 5 §).

Kyseisessä tutkimuksessa ei kerätä lainkaan näytteitä, joten Mallan luonnonpuiston, Saanan luonnonsuojelualueen tai lehtojensuojelualueen perustamistarkoitus ei vaarannu. Ainoa kajoava toimenpide on maaperän tunnustelu metallipiikillä/pistokairalla maalajitteen tunnistamiseksi. Sekään ei vaaranna alueen perustamistarkoitusta.

Lisäksi tutkimukseen liittyvä liikkuminen tutkimuslupa-alueilla luonnonpuistossa tulee pitää minimissä.

Luonnonsuojelulain 34 §:n mukaan Natura 2000 -verkostoon kuuluvan alueen suojelun perusteena olevia luonnonarvoja ei saa merkittävästi heikentää, ja lupaviranomaisen tulee varmistua siitä, ettei luvan myöntäminen aiheuta luonnonsuojelulaissa kiellettyä seurausta.

Mallan luonnonpuisto, Saanan luonnonsuojelualue ja lehtojensuojelualue on sisällytetty Natura 2000 -verkostoon luontodirektiivin mukaisena suojelualueina.

Tutkimuksesta ei yksinään tai yhdessä muiden Natura-alueisiin kohdistuvien suunnitelmien tai hankkeiden kanssa aiheudu merkittävää heikennystä alueen suojeluperusteena olevilla luontotyypeille tai lajeille.

Lupaehdot

Luvan saajan on noudatettava näiden ehtojen lisäksi luonnonsuojelualueen rauhoitusmääräyksiä ja järjestyssääntöä. Luvan saaja vastaa siitä, että myös muut tutkimukseen osallistuvat henkilöt noudattavat näitä.

Alueella tulee liikkua niin, että vältetään kasvillisuuden turhaa talleantumista ja maaston kulumista. Tarpeetonta häiriötä luonnolle ja alueen muille käyttäjille tulee välttää.

Tämä lupa ei oikeuta luonnonsuojelulain perusteella rauhoitettujen lajien keräämistä, pyydystämistä, tappamista tai häiritsemistä (LSL 70 § ja 74 §). Näiden lajien osalta näytteenotto edellyttää tämän luvan ohella elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lupaa (LSL 83 §).

Luonnonsuojelulain 78 § ja 87 § mukaan luontodirektiivin liitteessä IV (a) mainittuihin eläinlajeihin tai liitteessä IV (b) mainittuihin kasvilajeihin kuuluvia yksilöitä ei saa pitää pitää hallussa, kuljettaa, myydä, vaihtaa eikä tarjota myytäväksi tai vaihdettavaksi. Näiden lajien osalta näytteenotto edellyttää tämän luvan ohella elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lupaa (LSL 89 §).

Aktiivihavainnoinnin yhteydessä saa kerätä näytteitä ainoastaan lajinmäärittystä varten tai museonäytteeksi, siinä laajuudessa kuin se on edellä mainittuja tarkoituksia varten välttämätöntä.

Säilytettävät näytteet tulee toimittaa luonnontieteelliseen museoon. Näytteitä ei saa myydä eikä vaihtaa.

Alueelle ei saa jättää toiminnasta jälkiä tai roskaa.

Lupa ei sisällä oikeutta maastoliikenteeseen, johon tarvittaessa tulee hakea erillistä lupaa.

Lupa tai kopio siitä on pidettävä mukana luvan mukaista toimintaa harjoitettaessa.

Raportointi

Hakijan tulee välittömästi raportoida Metsähallitukselle havaitsemistaan ongelmista tai Metsähallituksen toimintaa vaativista epäkohdista.

Sovelletut säännökset

Laki eräiden luonnonsuojelualueiden perustamisesta valtionmaille (83/1938) 18 §
Luonnonsuojelulaki (71/1923) 1 §
Luonnonsuojelulaki (9/2023) 34 §, 49 §, 51 §
Asetus Saanan luonnonsuojelualueesta 1 § 3 §
Asetus lehtojensuojelualueista 503/1992 2 § 5 §
Laki Metsähallituksesta (234/2016): 5 §, 21.1 § ja 24.1 §
Ympäristöministeriön asetus Metsähallituksen eräiden julkisten hallintotehtävien suoritteiden maksuista vuosina 2024 ja 2025 96/2024 1 § 2 §

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea siihen valittamalla muutosta Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelta. Valitusosoitus on liitteenä.

Hinta

Lupa on maksuton.

Esittelijä

Ratkaisija

Liitteet:

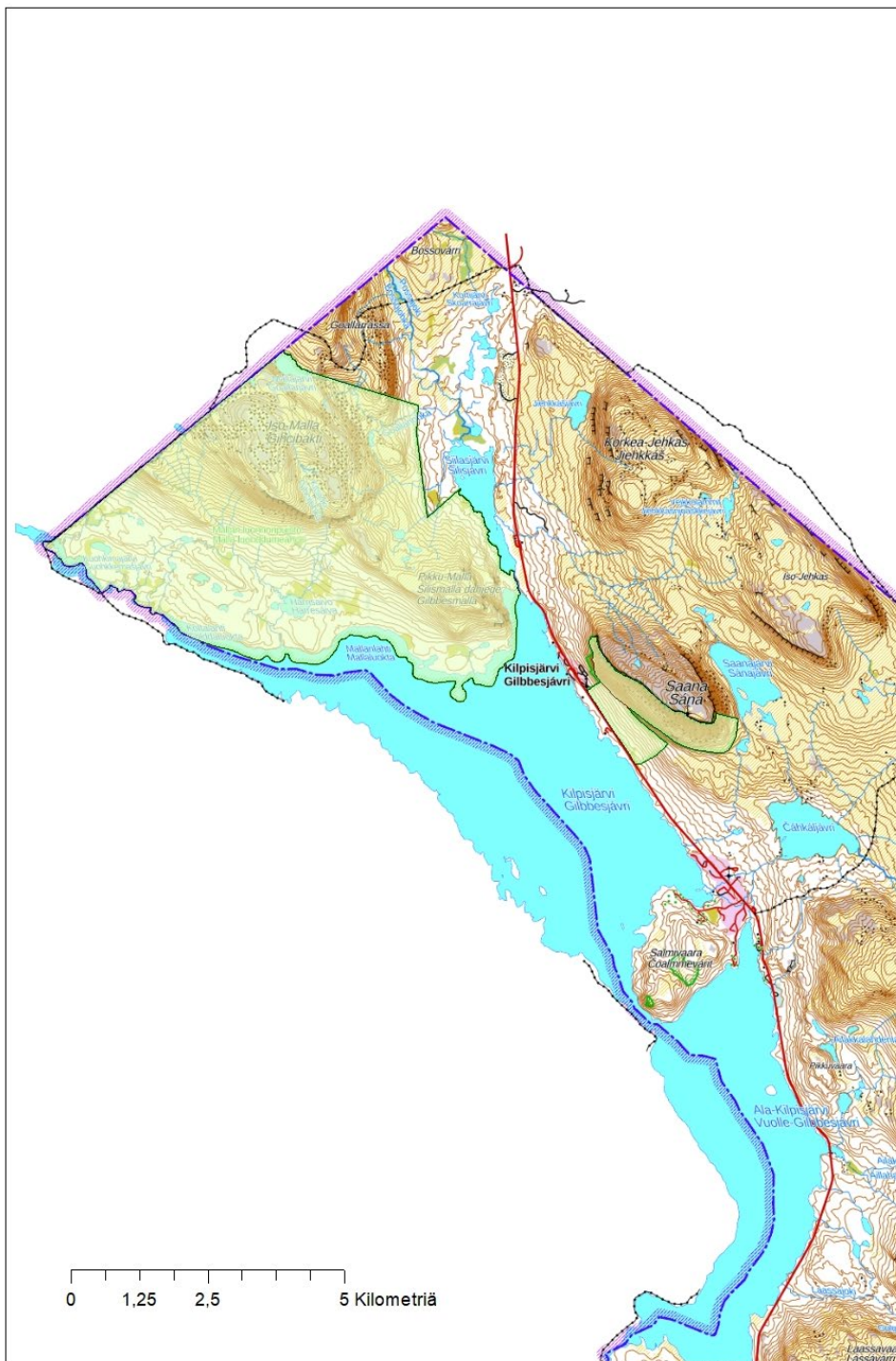
Tutkimuslupa-alue
Valitusosoitus

Tiedoksi:

Lapin ELY-keskus
Enontekiön kunta
Suomen luonnonsuojeluliiton Lapin piiri ry
Enontekiön luonnonsuojeluyhdistys ry
Käsivarren Luonnonsuojeluyhdistys

Liite 1. Tutkimuslupa-alueet

 Tutkimuslupa-alueet

VALITUSOSOITUS

Metsähallituksen luontopalvelujen päätökset luonnonsuojelulain mukaisissa asioissa (Laki Metsähallituksesta 21.1 § ja luonnonsuojelulaki 134.2 §)

Tähän päätökseen tyytymätön voi hakea siihen muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen kirjallisella valituksella.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä, joka osoitetaan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava seuraavat asiat:

- valittajan nimi ja yhteystiedot
- postiosoite ja mahdollinen muu osoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset ja oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan valittajalle lähettää (prosessiosoite)
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi sekä perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja yhteystiedot.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa valituksessa yhdyshenkilöksi. Jollei yhdyshenkilöä ole ilmoitettu, yhdyshenkilönä toimii valituksessa ensimmäiseksi mainittu valittaja. Yhdyshenkilön ei tarvitse esittää valtakirjaa.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta

- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja, jollei asiamiehenä toimi asianajaja, yleinen oikeusavustaja tai luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista annetussa laissa tarkoitettu luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja

Valitusaika

Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun.

Tiedoksisaantipäivä lasketaan seuraavasti:

- jos päätös on luovutettu asianomaiselle, asianomaisen asiamiehelle tai lähetille, tiedoksisaantipäivä ilmenee päätöksessä olevasta leimasta
- jos päätös on lähetetty postitse saantitodistusta vastaan, tiedoksisaantipäivä ilmenee saantitodistuksesta
- jos päätös on postitettu tavallisena kirjeenä, sen katsotaan tulleen tiedoksi seitsemäntenä päivänä postituspäivästä, jollei muuta ilmene
- jos päätös on toimitettu tiedoksi muulla tavalla jollekin muulle henkilölle kuin päätöksen saajalle (sijaistiedoksianto), katsotaan päätöksen saajan saaneen päätöksen tiedoksi kolmantena päivänä tiedoksianto- tai saantitodistuksen osoittamasta päivästä
- jos päätös tai kuulutus sen nähtävänä pitämisestä on julkaistu virallisessa lehdessä tai julkisella kuulutuksella ilmoitustaululla, katsotaan tiedoksisaannin tapahtuneen seitsemäntenä päivänä siitä päivästä, jolloin kuulutus virallisessa lehdessä on julkaistu tai kuulutus pantu ilmoitustaululle.

Valituskirjelmän toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse, telekopiona, sähköpostitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu kuitenkin vielä seuraavan arkipäivän virka-ajan päättymiseen. Telekopiona tai sähköpostina lähettäminen tapahtuu lähettäjän vastuulla, ja valitus on lähetettävä siten, että se on hallinto-oikeuden käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valitus katsotaan saapuneeksi, jos hallinto-oikeus pystyy teknisesti käsittelemään asiakirjaa. Sähköistä asiakirjaa, jonka lähettäjää ei saada selville ja jonka sisältöä ei muutoinkaan pystytä avaamaan, ei katsota saapuneeksi. Jos viranomaisen käyttämä sähköinen järjestelmä on epäkunnossa tai poissa käytöstä taikka selvitystä asiakirjan saapumisajankohdasta ei muusta vastaavasta syystä voida saada, sähköisen asiakirjan saapumisajankohdaksi määritellään asiakirjan lähettämisaikakohta.

Lähetämisajankohdan määrittäminen saapumisajankohdaksi edellyttää, että lähetämisajankohdasta esitetään luotettava selvitys.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Oikeuslaitoksen Internet-sivuilla on tarkemmat ohjeet asiakirjojen toimittamisesta sähköisesti: https://oikeus.fi/fi/index/oikeuslaitos/asiakirjojentoimittaminen_1.html

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireillepanijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin [tuomioistuinmaksulaissa](#) (1455/2015) säädetään.

Hallinto-oikeuden yhteystiedot

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus
Osoite: PL 189 90101 Oulu
Puhelin: +358 295642800
Faksi: +358 295642841
Sähköposti: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi